

Štirnjski vestnik
in vsa s postojne
vod in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za štiri leta " 1.—

Štirnjski vestnik
in vsa s postojne
vod in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za štiri leta " 1.—

Štirnjski vestnik
in vsa s postojne
vod in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za štiri leta " 1.—

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebna št. št. št. št.
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Štepijal se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznakla se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popolnoma.

Štev. 27.

V Mariboru, dne 7. julija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Vseslovenski mladeniški shod.

Bil je to dan, kakoršnega še ni videla Slovenija. Komaj je dve leti od tega, kar se je začelo mladeniško gibanje in kako velikanske vspehe je doseglo. Krona vseh teh vspehov pa je bil ta vseslovenski shod, ki se je vršil dne 4. t. m. na Brezjah pod okriljem Matere Božje na Brezjah. Blizu 10 000 mož in mladeničev je privrelo na poziv svojih voditeljev, da na ta način javno pokažejo, kako dobro da so organizirani, kako da z veseljem sledijo klicu, da pokažejo odkrito svoje katoliško-narodno prepričanje. Častno mesto med obiskovalci shoda smo imeli mi Štajerci, ki, čeravno daleč oddaljeni, smo se udeležili shoda v ogromnem številu 2000.

Nas Štajerce je že na kolodvoru pozdravila zastava »Zveze« in Kranjska godba, ki sta korakali potem na čelu procesije proti Brezjam. Na Brezjah so nas čakali župani okraja, pozdravil nas je pa gorenjski poslanec g. Demšar. Pozdravil je v kratkih pa jedrnatih besedah svoje štajerske brate posebno slov. mladeniče, ki so se prišli pripravljati in navduševati za narodno in versko delo. Zbrali smo se pod slovenskim velikanom Triglavom in v okrilju Matere Božje, kamor si ne upajo naši sovragi. Zaklical je došlim »Slava!«, kateri klic je našel navdušeni odmev. Štajerske mladeniče je pozdravil kranjski mladenič Arh. V imenu Štajercev sta govorila mladeniča Žebot in Sekol. Nato smo korakali skupno proti cerkvi. V procesiji smo našli 45 zastav. Nato je bil cerkveni govor,

katerega je imel č. g. župnik Kalan, v katerem je v krasnih, do srca segajočih besedah pridigal o Materi Božji.

Popoldne ob 2. uri se je začel vseslovenski mladeniški shod, ki se je vršil pod milim nebom. Istega je otvoril kranjski deželni poslanec g. dr. Krek.

Burno pozdravljen je nastopil vodja kranjske kat.-narod. stranke, dr. Šusteršič, ki je v imenu iste pozdravil dole ter sklenil svoj izborni govor z besedami: »Naprej za blagor našega naroda!«

Predlog gosp. župnika Kalana, naj shod brzojavno pozdravi sv. Očeta, cesarja in vse slovenske škofe, se je z navdušenjem sprejel. Izrazil je tudi željo, da bi se ti shodi prirejali po vseh slovenskih krajih; da morajo Kranjci vrniti shod Štajercem in Korošcem.

Nato se je pričel pravi mladeniški shod pod predsedstvom č. gosp. Luke Smolnikarja. Za podpredsednika je bil izvoljen čast. g. Franc Gomilšek, za tajnika g. Štefe. Prolog, katerega objavimo v prihodnjem »Našem Domu«, je prednašal mladenič Kompare iz Mengša. Slavnostni govornik čast. g. Gomilšek, ki je nato nastopil, je govoril krasno, prepričevalno in navdušeno o mladinski organizaciji, kako je ista nastala, kedar se je začela ter iste smoter in pomen. Čeravno je bil govor zelo dolg, vendar je znal govornik z njemu lastno navdušenostjo zanimati in navduševati od stavka do stavka, da je slednjič na koncu govora navdušena množica zaorila urnebesni »živijo!«

V imenu katol. akadem. društva »Zarja« je pozdravil g. Val. Rožič. Posebno je po-

zdravil g. Gomilška, kateremu je pripel v znak zasluge, katere si je pridobil kot prvoboritelj za mladeniške zveze, med navdušenimi »živijo«-klici mladeničev, časten trak društva. Taisto je govoril v pozdrav v imenu akadem. društva »Danice« g. Grafenauer.

Zdaj so nastopali govorniki. Mladenič Roškar od Sv. Benedikta je govoril lepo o mladeniških zvezah; kako se iste ustanovljajo in vodijo. Č. g. Poljanec iz Koroške nam je naslikal žalostno stanje Korotana, katero so povzročile neznosne razmere v šolah. Mladenič Sekol iz Jarenine se je izkazal izvrstnega govornika. Pozdravil je navzoče kot predsednik prve mladeniške zveze na Štajerskem, kar so navzoči pozdravili z zahvalnimi »živijo«-klici. V imenu kranjskih mladeničev so govorili mladeniči Černe, Bric in Ilc ter v imenu goriških mladenič Vuk. Govore je zaključil g. poslanec Pogačnik, ki zastopa Gorenjsko v državnem in deželnem zboru. Po shodu so mladeniči zapeli »Mladeniško budnico«.

Letno zborovanje »Slov. kršč.-socijalne zveze« je bilo jako kratko. O uspešnem zvezinem delovanju, ki šteje sedaj že 80 društev je poročal g. Smolnikar. Pozival je zborovalce k organizaciji, katere uspehe smo danes videli. G. dr. E. Lampe je govoril o ljudski izobrazbi ter predlagal ustanovitev osrednjih socijalnih kurzov. Pri volitvi odbora je bil izvoljen jednoglasno stari odbor.

Pozdrave so poslali: mil. knezoškof ljubljanski, č. g. Korošec, celjska duhovščina, katol. akad. društvo »Danica«, mladeniči iz Cmureka, Marijina družba mladeničev iz

Listek.

Ob grajščinski tlaki.

(Slika iz starih časov. — Češki spisal Bohumil Bouška; prevel L. Vrhovski.)

(Konec.)

»Jaz, da sem pes in da uhajam?«

Havel je pri tej misli čutil, da mu je duh ves zbeگان.

»Pes in uhajaj...«

Pri tej besedi ga udari pisar s palico preko glave. Havel zakriči, ali le za trenotek. Skoči kot ris in zgrabi pisarja za vrat, da mu obraz nagloma očrni, in oči se napno.

»Ali izpustiš?« zakriči zraven stoječi berič in udari Havla s palico po glavi.

Havel izpusti pisarja in pogleda na beriča. Oči njegove kazale so njegovo silno razburjenost.

»Oče, ne ubijaj gospoda!« slišal se je nežen glas poleg njega in njegova hči Katrica prime ga za roko.

Spomin na dete vrnil mu je zopet razum in tako rešil pisarja. Berič je nato spremil drvenega in strahu se tresočega pisarja domu v graščino.

III.

Komaj je izgovoril gospod župnik na

pokopališču »amen«, in komaj so se vsule prve grude na rakev, že se je pokazalo pri vratih pokopališča deset grajskih hlapcev. Havel se še ni dobro zavedel, že so ga imeli med seboj. Katrica se ga je držala za plašč glasno jokaje.

»Kaj mu pa hočete?« vprašal je gospod župnik. Vedel je pač že o vsem, kaj se je prej zgodilo v Havlovi hiši in da je nesrečni mož vzdignil svoje roke na milostljivega gospoda pisarja.

»To je zločinec, kateri je hotel umoriti gospoda pisarja«, odgovoril je berič, kateri je že jutraj bil poleg pisarja in se hvalil, da je le on rešil gospoda iz Havlovih pesti. V resnici pa ga je rešila le Katrica.

Med tem so Havlu že zvezali roke. Nihče navzročih se ni upal potegniti zanj. Edino le župnik se je oglasil in Katrica, katera se je držala očetovih rok, hoteč jih razvezati.

Stari gospod župnik ni mogel v tej reči nič več storiti. Ko so divji beriči dekle po sili pahnili od očeta, prijel jo je gospod za roko, rekoč: »Pojdi, Katrica, z menoj, greva v cerkev molit in prosit Boga, da bi bil oče obvarovan.«

Havel je pogledal župnika s hvaležnim pogledom. Da bi se on ubranil sedaj toliki sili, to je spoznal, da je nemogoče. Za to bi mu sledila gotova smrt. Ubili bi ga kot upor-

nika. Torej se je dal raje odgnati. Šli so po polju, kjer so njegovi sosedi delali tlako. Korobač se je med tem mnogokrat vzdignil in padel na ubogega Havla. To pa še bolj zato, da so to videli njegovi prijatelji.

»Zakaj me biješ, surovež?« kriknul je Havel. »Vsaj vidiš, da itak grem«. Bilo mu je čez vse težko, vse to prenašati.

Namesto jednega udarca vsulo se jih je zdaj še premnogo nanj. On pa je umolknil, stisnil zobe, da bi mu ne ušla zopet kakšna beseda. Tlačani so se ogibali v stran, da bi jim ne bilo treba gledati tega prizora. Njihove pesti so še bolj krčevito prijele za orodje, samo pogled na množino beričev jih je še krotil. Komaj da so premagovali svojo razburjenost.

Beriči so dospeli v grajščino in vrgli ubogega jetnika v temno ječo. Roki so mu pustili zvezani, boječ se, če ga oprostite, da bi utegnil v svoji jezi in skrajni sili storiti kaj huđega. K temu bi mu morda še prišli na njegov klic tovariši robotniki na pomoč.

Havel je ležal tu na goli zemlji in pre-mišljal, zakaj mu je ljubi Bog poslal toliko trpljenja. Saj je bil vedno bogaboječ in vedno se je k Njemu zatekal v nadlogah z molitvami in prošnjami. Moliti je začel tudi seda in goreče prosil, naj bi On držal v tej težk

Sevnice, bralno društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gorinah, izobraž. društvo v Št. Pavlu pri Preboldu, iz Brežic, Št. Ilja, iz Ruš, Sred. Gasteraja (g. župan Kurnik), mladenič Lilek ter mnogo drugih iz Kranjske, Koroške in Primorske.

Drugi dan v torek so korakali vsi Štajerci pevaje slovensko pesem na Bled, poklonit se blejski Materi Božji. Vsled jasnega vremena je bil videti krasno naš Triglav. Na Bledu so se Štajerci čudili, da ima ta biser slovenske zemlje tako nemško lice! Popoldne so se odpeljali Štajerci v središče Slovenije belo Ljubljano, kjer so jih Ljubljanci zelo slovesno sprejeli. V imenu katoliško-narodne stranke pozdravil jih je deželni odbornik g. Povše, ki je v svojem govoru povlačjal, da narod, ki ima tako slavnega buditelja kakor je rajni škof Slomšek, ne more propasti. Zaklical je došlim gostom: Živeli naši bratje, štajerski Slovenci. V imenu katol. narodnih žen ljubljanskih je pozdravila gospa Medenova. Voditelj mladeniške zveze na Štajerskem č. g. kaplan Gomilšek se je zahvalil za tako krasen sprejem ter zaklical vrlim sprejemvalcem: »Katoliško slovenski bratje, Bog vas živi!«

V nepregledni vrsti so korakali na to gostje Štajerci na čelu z godbo in zastavami v mesto pred mestni dom. Tam je razkazal načelnik požarne brambe g. Striel prijazno celo upravo požarne brambe. S posebno pozornostjo so si možje in mladeniči gasilci ogledovali novo lestvo, ki je čez 30 metrov visoka. Prijazni Ljubljanci so na to razkazovali gostom mesto, med drugim so si ogledali tudi muzej, katerega ogledovanje je deželni odbor prijazno dovolil. Zvečer se je vršil na vrtu Kozlerjeve gostilne velika ljudska veselica na čast štajerskim gostom, katere je pozdravil g. dr. Krek. Predsednik katol. izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru g. Čagran je imel na to sledeči krasen nagovor:

Mili bratje mi Slovenci! Ta sestanek, ki nas je sedaj tukaj združil, je zadnji prizor prekrasnih slavnostij, katerih smo bili priča na lepi kranjski zemlji. Dovolite torej, da v imenu slovenskih Štajercev, kot predsednik izobraž. društva v Studencih pri Mariboru še enkrat pozdravim ljube nam kranjske brate, posebno one, kateri so se nam še le danes v beli Ljubljani pridružili. Hvala vam brate za lepi sprejem danes na kolodvoru, hvala vam za to, da ste nam ljubeznjivo razkazovali mesto, vašo prestolico, hvala vam tudi za to, da nam sedaj delate tukaj vsled svoje prijaznosti še v zadnjem trenutku družino. Mili bratje, v teh dneh se nismo

poizkušnji nad njim svojo mogočno roko in ne dopustil, da bi mu sovražnik vzel življenje.

Čutil je, da je njegov položaj sedaj zelo nevaran. Vzdignil je roko na vsemogočnega graščinskega uradaika. Ne bo se sodilo, zakaj je to storil, na kateri strani je krivda ne bo se uvaževalo, da je bil k temu prisiljen po nezaslišani surovosti pisarja. — Konečno je zaspal. Spanje mu je bilo nemirno, kajti od nepravilnega ležanja na trdih tleh bolelo ga je vse. Ležati je moral na strani, ker roki je imel zvezani na hrbtu.

Zjutraj se ni mogel skoro nič ganiti. Berič ga je priganjal naj vstane. Ker se pa ta še ni vzdignil, udaril ga je z bičem parkrat in zraven zaklel.

»Ubij me, izmuči me, ti gosposki rabelj! Saj tudi za tebe pride čas, ko ti bo kmetijski človek dober, da bi ti podaril kos kruha, da ne pogineš od glada.«

Nov udarec je sledil tem besedam. Pri premetavanju si je ranil Havel obraz in ob enem se umazal.

»Gotovo se še kedaj spomniš na me, ti neusmiljeni...«

Zopet je nekaj udarcev padlo na nesrečneža. Nato je razljuteni berič odšel.

Bilo je že poldne, ko se je siromak zopet zavedel. Okoli njega je bilo nekoliko graščinskih hlapcev. Videvši, da mu je slabo,

na Kranjskem naužili samo lepote v naravi, ne samo bratske prijaznosti, ampak kar je največ vredno, naužili smo se tudi krepkega katoliško-narodnega navdušenja. Spoznali zopet smo, da so le možje tega naziranja res naši prijatelji. Liberalna inteligenca se nas sramuje povsodi, noče naše družbe, vi pa nas ljubite in nam hočete pomagati do izobrazbe, ki je podlaga vsake samostojnosti. V zahvalo za to pa obljubljam zvestobo vašim nazorom, vašemu programu, vam pa ljubezen in prijateljstvo. Pod zastavo katoliško-narodno, ki tako zmagovalno vihra po divni kranjski deželi, pod to zastavo hočemo tudi mi slovenski Štajerci korakati. Živeli torej katoliško-narodni somišljeniki, živeli vrli naši bratje!

Č. gosp. kaplan Vračko je proslavljal krasen in vzvišen pomen tega shoda ter poročal o 70letnem mladeniču-starčku, ki se ni dal odvrniti od udeležbe v kljub svoji starosti. V imenu kmetov je govoril naš vrli kmetijski poslanec g. Roškari, ki je polagal mladeničem na srce, naj bodo vrlji, neustraseni boritelji za vero in narodnost. Bog živi voditelje in nam daj, da bomo izpolnjevali nauke, ki smo jih danes slišali. Mladenič Žebot je govoril v imenu šentilske zveze ter poročal o hudih bojih, katere bijejo z narodnimi janičarji v slovenskem Port Arturu — Št. Ilju. Poslanec Schweitzer je povdarjal, da smemo te dneve zapisati z zlatimi črkami v slovensko zgodovino, ker smo se zbrali na god slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda v tako veličastnem številu. G. Zamuda z Murskega polja je v svojem izvrstnem govoru primerjal današnji shod z rojenjem čebel. Kakor se iste samo tje vsedejo, kjer je njih matica, tako so se tudi naši mladeniči vzdignili ter prišli k svoji Materi Mariji. Dežel. odbornik g. Povše še enkrat pozivlja na skupno delo s kmečkim ljudstvom, kjer se je še edino ohranila slovenska beseda. Mladenič Fr. Ver se zahvaljuje za krasne dneve, ki jih danes zaključujemo ter pozivlja k delovanju po vzgledih, kateri vlečejo, med tem ko besede samo mičejo. Mladenič Sekol iz Jarenine izraža svoje srčno veselje nad prijaznostjo bratov Kranjcev, ki naj bodo naša zaslomba v boju ob nemško-slovenski meji. Posebno hud je tukaj nemškutar, ki se rojen Slovenec štuli za Nemca, ravno tako kakor če bi hotela krava postati vol.

»Daničar« g. Žnidaršič je poročal, s kakim veseljem da so prihitali akademiki na to slavnost, kjer se zbirajo stebri domovine. G. Rožman razvije program, ki pelje proč od Gradca, pozivlja k trdnemu izpolnjevanju gesla »Svoji k svojim!« ter izroča pozdrave

niso ga vznemirjali, to pa ne iz usmiljenja do njega, temveč da bi njegova slabost jim ne izkazala radosti nad njegovim trpinčenjem. Pomagali so mu na noge in ga peljali na grajski dvor. Tam je stal pripravljen visok lesen osel, čegar hrbet je bil ostro obrezan. Na to mučilnico so ga posadili.

Čisti zrak na prostem je reveža nekoliko vzdramil. Še bolj pa hripavi glas gospoda pisarja, kateri se je oglasil izza pročelja gradu:

»Štiri ure na oslu in pa petdeset palic na vrh!« glasila se je njegova sodba.

Revež se je stresel. Gotovo da ne prenese te štiri ure. Ali če jih še prestane, petdeset palic ga potem gotovo ubije. Potolčejo ga do smrti. Komaj se je nekoliko časa držal na ostrem hrbtu osla. Solnce je sedaj grelo z najhujšimi žarki, da je bilo stanje vsled vročine že neznosno. Siromaka je jela boleti glava, žeja ga je mučila in bolelost mu celo telo premagovala. Gospod pisar pa, kateri je takrat neomejno vladal, kajti pravi oskrbnik je bil iz neznanega vzroka pozvan v mesto h gospodu grofu, ta pisar je pohajkoval okolu nesrečneža ter se posmehoval njegovim mukam.

Zunaj pred gradom se je zbralo nekaj ljudij. Prišli so na dvorišče. Na čelu jim je bil gospod župnik.

»Prišli smo vas, gospod pisar, prosit za

na štajerske matere, žene in mladenke. Govoril je tudi č. g. Korošec. Č. g. kuralt Abram nam je razkrival svoja čustva pri pogledu na Triglav in Marijino cerkvico. Delavski vodja Gostinčar nam je z njemu prirojeno živahnostjo dokazoval, da leži prihodnost naroda in njega gospodarski obstoj v žuljavih rokah. Priporočal je organizacijo, strokovna društva in združevanje. Kakor je dvanajst ubogih ribičev začelo spreobračati ves svet ter ga učiti, tako mi ne smemo obupati, ampak vztrajno naj dela vsak, pa ne samo za se, ampak vsak naj dela za vse. Z rekom iz sv. pisma: »Ako se boste ljubili med seboj, ste moji otroci«, je zaključil svoj izvrsten govor. Č. g. Gomilšek se je s kratkimi besedami zahvalil Mariji, da se je slavnost tako lepo obnesla. Pozval pa je tudi navzoče, naj zakličejo prireditelju č. g. Luki Smolnikarju trikratni »živijo!« Mladenič Kovarič iz Št. Petra pri Radgoni je izročil pozdrave šentpeterske zveze ter navduševal svoje tovariše na boj zoper laž in nemčurstvo. Mladenič Novak od Sv. Urbana pri Ptujtu nam je povedal vzroke, ki so nas privedli sem. Ljubezen do Marije in domovine. Pozival je mladeniče, naj razširjajo dobro časopisje. H koncu je vskliknil: »Naprej mladeniči z Bogom in Marijo za našo krasno slovensko domovino!« Posestnik Vošnjak iz Braslovč dobi h koncu besedo ter nam priporoča v svojem vrlim govoru stanovitnost v verskem in narodnem oziru. Ker je bil s tem vzpored oglašenih govornikov končan, se zahvali predsednik dr. Krek vsem došlim, prosi, naj si ohranijo v srečo, kar so lepega danes tukaj slišali ter zaključijo zborovanje. Pri tem mu prirede mladeniči burne ovacije ter mu zakličejo trikratni »živijo!«

Kmalu na to so odkorakali Štajerci na vlak, da se popeljejo na Štajersko nazaj.

Bog daj, da bi ta shod obrodil veliko sadu ter da bi se izpolnilo geslo nekega govornika: »Mi gremo naprej, mi mladi!«

Rusko-japonska vojna.

Gibanje čet in dogodki na suhem.

Japonci hite, da bi čim preje prišlo do kake večje bitke, ker deževna doba v Mandžuriji se je že pričela. Vse okolu Niučvana je baje pod vodo, ceste so spremenjene v močvirje, tako da je skoro nemogoče, prevzati topove. To bo Japonce znatno oviralo, Rusom pa koristilo. Morda se bodo Rusi umikali; Japoncem bo radi deževne dobe

tega nesrečnika. Odpustite mu zavoljo usmiljenja božjega!

»Kaj, tudi vi se družite s temi uporniki?« zakričal je pisar.

Stari župnik se je nasmehnil. »To niso uporniki! Prišli so le prosit. Kdor pa prosil, ta ni upornež. Odpustite mu!«

»Zato menda, ker me je hotel zadaviti!«

»Sami ste ga razburili. Z ljudmi morate ravnati po človeško. Saj so vendar ljudje!«

Pisar se je razljutil. »Naznanim to višjim, da vi ljudstvo ščuvate proti nam!«

»Naznanite, moja vest mi pravi, da ravnate pošteno!«

V tem trenutku je padel Havel z osla. Zavest ga je zapustila. Ljudje so se z glasnim krikom vrgli k njemu. Katrica ga je objemala gorko plakajoč. Nekateri prineso vode in reveža umivajo. Ko odpre oči in zagleda poleg sebe Katrico, se bridko nasmehne.

»Še smeji se! Kaj vruga mu je! Na klop ž njim, da dobi batine!«

»Odpustite mu to, gospod! Bog vam tega ne bo pozabil!« prosil župnik.

»Rekel sem in vi mirujte«, zakričal je pisar iznova.

Beriči so prinesli dolgo klop.

»Milost!« kričali so kmetje.

»Sramota vam, gospod, da tako mučite

nemogoče, uspešno prodirati za njimi, med deževno dobo bo pa sibirski železnica pripeljala Rusom dovolj vojaštva. To Japonci vedo, zato sedaj tako hite s prodiranjem, da bi čim prej prišlo do kake odločilne bitke. Premikanje čet bo morda radi dežja ustavljeno za šest tednov. Japonci se umikajo iz že zasedenih gorskih prelazov nazaj. Ruski general Keller jim sledi. Japonci se boje, da bi jim pomnožene ruske čete ne odrezale zveze s Korejo. Druga poročila pa zopet pravijo, da se Japonci ne ozirajo veliko na deževje in da prodirajo proti Ljaojanu. Kuropatkin je pripravljen pričeti ondi bitko. Tako poroča v Novi York Emerson, ki pravi, da ima Kuropatkin 150.000 mož pešcev, 15.000 mož konjenikov in 350 topov.

Združeni Okujevi in Kurokijevi armadi, ki korakata okoli ruskih čet v Kaičovu, da jim pretrgate vezi z mandžursko armado ter zasesti sotesko Dalin, sta pustili ob progih majhne oddelke. Japonska glavna moč prodira proti soteski Dalin. Energičen napad ruskih prednjih čet in vspešna operacija generala Miščenka so pognale Japonce nazaj. V južni Mandžuriji ovira deževanje dovažanje živil. Japoncem, ki se s svojimi obležnimi topovi ne morejo nikamor ganiti, grozi radi tega zelo kritičen položaj.

General Kuropatkin brzojavlja carju Nikolaju: 28. junija je pričelo okoli Dasičaa in na cesti iz Dasičae proti Čiujanu močno deževati. Japonci prodirajo, četudi počasi, v raznih smereh proti našim vzhodnim in južnim prednjim četam. Na jugu smo opazili gibanje japonskih čet, ki korakajo od juga proti vzhodu, da se zvežejo s Kurokijevo armado. Na pozvedovanju proti soteski Dalin so opazile naše čete, da so se Japonci malo umaknili. Njihove prednje straže, ki so bile močne več stotnij, so se po kratkem boju umaknile. Iz Fenvančena poročajo, da so opazili, da japonske čete energično prodirajo proti Ufankuanu in soteski Liakolin.

Dogodki na morju.

Aleksejev je poslal carju poročilo portarturskega poveljnika o dogodkih na morju dne 23. junija: Napad japonski je bil odbit. Ruske torpedovke so zjutraj priplule iz luke ter se ustavile pri redi. Skoro nato so odplule proti jugu po poti, na kateri so bile japonske mine odstranjene. Ko so Rusi pri-

pluli 20 milj na jug, so opazili sovražno brodogradnjo, obstoječe iz 21 ladij in 30 torpedovk. Vsled sovražnikove premoči se je rusko brodogradnjo umaknilo in se zopet zasedlo ob redi. Japonci tega niso poizkušali preprečiti, pa tudi približali se niso. Nočni napad japonskih torpedovk so Rusi uspešno odbili. Ob obrežju so Rusi našli 12 torpedovk, katere so Japonci izstrelili v veliki oddaljenosti. Najmanj dve japonski torpedovki sta se potopili. Drugo jutro so se ruske ladje vrstile v luko. Poročilo admirala Togo, da je Rusom potopil bojno ladjo oblike »Sebastopol«, ni resnično.

Šest ruskih torpedovk, ki so plule v luko Genzan, so oddale 200 strelcev, potopile neki parnik in vse ladje v luki. Nato so torpedovke plule zopet iz luke in se pred luko pridružile ondi čakajočim ruskim ladjam, nakar je rusko brodogradnjo odplulo. Na poslednjih obstreljevanje ni napravilo veliko škode. Japonsko brodogradnjo, ki je pozneje prišlo iskat rusko brodogradnjo ter je zasledovalo, ni našlo Rusov nikjer več. »Berl. Tagbl.« poroča iz Šanghaja: Rusi so porabili popravljanje japonskih bojnih ladij za izlet proti Okišimi in so potopili 2 do 3 prevozne parnike ter streljali na utrdbe. Pred Port Arturjem Japonci baje nimajo nobenih velikih ladij več na razpolago. S prevoznim parnikom »Sodomaru« so se potopili brzkone veliki obležni topovi. Ker japonskih prevoznih parnikov ne spremljajo križarice, prevladuje mnenje, da je mnogo japonskih ladij v ladjedelnicah.

General Nogi potopljen.

Iz Vladivostoka se dodatno poroča, da general, ki je bil z ladjo »Sodomaru« potopljen, ni bil Ojama, ampak Nogi, poveljnik četrtega armadnega zbora japonskega. Na tej ladji so bili tudi težki topovi, namenjeni za obleganje Port Arturja.

Ruski listi poročajo iz Liaojana: Iz Port Arturja dohajajo jako vesela poročila, ki kažejo junaštvo našega brodogradnjo. Portartursko brodogradnjo se je spustilo na odprtem morju s sovražnikom v boj. O obleganju naše trdnjave se ne more govoriti, ker obleganja v resnici ni. Čete portarturske armade so oddaljene še od utrdb 14 vrst. Neka japonska torpedovka je potopila parnik, na katerem je bil poslanik s to vestjo. Ta pa se je rešil na drug parnik, ki ga je privedel v Hajčov.

Vest, da je Port Artur od morske strani prost, se potrjuje. Tudi dovažajo še vedno živila v trdnjavo. Ko je poslanec odpotoval, pomorska bitka še ni bila končana.

Politični ogled.

Pruski Poljaki. Poljaki v Prusiji bijejo že desetletja hud boj za svoj obstanek. Pruska vlada jih hoče s silo ponemčiti. V zbornici so poljski poslanci s pomočjo katoliškega centra zopet odločno pobijali nov zakon, ki ga je pruska vlada predložila deželnemu zboru. Namen zakona je, da pruska vlada na vsak način omeji in, če mogoče, zatre poljski živelj. Protivna večina je ves čas med razpravo delala šum in neslane opazke nasproti govornikom, ki so dokazovali krivice novega krutega zakona. Ker je bila večina gotova zmage, zato je s krikom skušala potolažiti svojo slabo vest. Čutila je dobro, da kuje proti Poljakom novo krivico, ki je v nasprotju s prusko ustavo. Najkrutejši je § 13., ki določa, da brez dovoljenja od vlade oče ne sme svojega posestva razdeliti med otroke, ne postaviti nove hiše in tudi razrušene ne popraviti. Ta določba meri naravnost proti Poljakom in je v jasnem nasprotju z ustavo, kakor so dokazovali poljski poslanca Dziembowski in Czarinski ter člana katoliškega centra dr. Bachem in Roeren. Toda vsi ugovori so bili bob ob steno, ker pruska vlada hoče s silo nemški živelj razširiti do ruske meje — čez poljske glave in grobove. Zakon je obveljal z 207 glasovi proti 105. Toda upajmo, da Poljaki preneso tudi ta udarec.

Dopisi.

Šmartno na Pohorju. (Grozen samomor. — Nova cesta. — Občinska deska.) Malokdaj se bere kaj iz našega Pohorja, pa še takrat nimamo kaj veselega poročati. V torek popoldne pred praznikom sv. Petra in Pavla gre, kakor po navadi, mežnar zvonit večernice v zvonik. Tu zapazi skozi lino, da leži za mrtvašnico, ki je kakih 40 korakov vzhodno od zvonika, raztegnjen človek, kakor bi spal. Hitro gre tja in vidi pred seboj — samomorilca. Bil je namreč mrliški ogleda in grobokop Jakob Pliberšek, po domače Grosov Jakec. Prizor

ubogega človeka!«

Stari gospod župnik se ni mogel več vzdrževati.

»Proč od tod!« kričal je pisar.

»Odženite ga z vsemi drugimi vred!«

Berič in hlapci pripravili so se kmalu k delu. Med tem pa zaropota pred gradom kočija in se pripelje na dvorišče. V nji je sedel gospod v zlati generalski uniformi, poleg njega pa krasna mlada gospa v prekrasni obleki.

Na dvoru se je vse začudilo ob pogledu na ta prizor. Gospod pisar pa ni bil preveč presenečen. Priskočil je naglo h kočiji, na kateri je bil naslikan knežji znak in se globoko priklonil.

Od druge strani pa je planila h kočiji Katrica in ulovivši roko gospe, jela je s srce pretresujočim glasom prositi za milost svojemu očetu.

Gospa se je nagnila k nji in jo pogladila z roko po laseh.

»Kaj se je zgodilo?« jo je ogovorila.

Govorila je češki, samo da nekoliko s tujim naglasom, kar je bilo slišati tako milo in prijetno.

»Hočejo mi ubiti očeta!«

General je že skočil iz kočije in nato pomagal soprogi. Berič je med tem odganjal Katrico.

»Takovega upornika imamo tukaj! Hotel me je zadaviti!« govoril je naglo pisar. »Blagovolite, milost, s tem nikakor veliko vznemirjati se!«

»Imate li srce v telesu, gospod general, pomagajte temu nesrečnemu možu! Ni storil

nič drugega, nego hotel kot kristjan pokopati svojega umrlega očeta in ni mogel prenesti imena pasji rod. Vsaj je vendar on tudi človek! Vrh tega bil je cesarski vojak in tokrat v vojski v Hocenici pri Kolinu, obvaroval je smrti svojega polkovnika«, zavzel se je župnik za nesrečnega kmeta.

»Kaj praviš?« vzkliknil je general. Glas njegov bil je navdušen. »Ta le siromak je obvaroval v Hocenici cesarskega polkovnika?«

»Da, gospod general!« pojasnuje župnik dalje. »In za to je bil povišan v desetnika in izpuščen domu.«

Naglih korakov pristopil je general k nesrečnemu. Ko ta zagleda gospoda, spoznal ga je kmalu. V očeh mu je zablisnila radost in iz ust mu je ušel vsklik: »Da, to je on! Vsemogočni Bog! Hvala tebi za pomoč!«

»Razvežite mu roke!«

»Milost, to je upornik! Hotel me je zadaviti.«

»Zapovem, razvežite mu roke!« kriknil je general, a nihče ni priskočil.

»Bog vam poplačaj to, gospod general«, rekel je župnik in sklenil roke.

»Milost, ta je podanik naše grajščine«, ugovarjal je pisar že zopet naduto.

»Ali te grajščine sem od danes jaz gospod, razumiš ti pisarče? Tvoja milostljiva gospoda morala je to prodati. Ogoljufali in okradli ste jo vsi. Jaz sem jo sedaj kupil. Vas izženem sedaj vse! Oskrbnika sem že odpravil pri podpisovanju pogodbe pri gospodu grafu. Lucifer mu je gledal iz oči, ali iz tebe gleda pa sam satan! V jedni uri glej, da te ne bode več v gradu! Zahvali Bogu, da jaz

nimam tako trdo srce, nego vi tukajšni beriči! Ta le človek mi je v Hocenicah rešil življenje, in to meni knezu Ilskemu. Tako, sedaj veš — izgini! In vi beriči ste bili njemu desna roka! Takoj za njim!«

Beriči so šli za pisarjem z dolgim nosom. Nobenemu tu ni bilo za smeh. Zapustiti gosposko službo, kjer niso nič delali, dobro živeli, po gosposko se imeli, pa — revno ljudstvo odirali.

Knez Ilsky bil je svojim podanikom dober gospod. Havla je imenoval za svojega oskrbnika. Tlako je znižal za polovico in novim uradnikom, ki jih je nastavil, zapovedal, naj z ljudstvom ravnajo pošteno in pravično.

Kmetje so dobrega kneza kar oboževali. Kako tudi ne? Pokazal je, da ima srce za ljudi in ne sodi jih kot — pse!

Nekega dne našel je Havel ob robu polja človeka, onemoglega od glada. Kasljal je in bolešno zdihoval: »Imam nogo zlomljeno in slabo ozdravljeno. Od tukaj so me bili odgnali; dobil sem službo hlapca na bližnjem gradu. Tam so mi kmetje zlomili nogo — sedaj gladujem! Vlačim se okoli, ker šepavca ne vzame nihče v službo. Vsled tega me tudi povsod izženejo.«

Havel je spoznal bivšega beriča, svojega mučitelja; tudi ta ga je spoznal: »Havel, tvoje prerokovanje se je nad menoj izpolnilo!«

Držal je v roki kos od Havla mu podarjenega kruha ter krevsal dalje med ljudstvom po okraju. Živel je sedaj od usmiljenja onih, katere je prej tako neusmiljeno odiral.

je bil strašen. Z britvijo, ki je ležala na njegovi strani, prerezal si je prejšnji dan ob 5. uri popoldne, kakor sam sporoča v svojem testamentu — žile med lakti na obeh rokah. Mož, ki je bil nad 60 let star, je živel v domačem prepiru s svojo mačeho, ki je precej mlajša od njega. Zato se je tudi z bridkimi besedami spominja v svoji oporoki. — Pri ljudeh je bil sploh priljubljen zaradi svoje mirnosti; nikomur ni rekel žal besede. Občna sodba je ta, da je zapil svojo mladost — zapravljal je precej lepo dediščino — a na stare dni je obupal. To so nasledki pijančevanja mladine. Pa še nekaj družega se tukaj opazi. Bil je rajni Jakec sin jako premožnih starišev, ki so bili tukaj najboljši krčmarji, kar jih kdo pozna, pa so malega sinčka jako razvadili, tako, da je komaj odrasel že obema delal veliko žalost. Toda neskončno pravični Bog ne pusti zaničevati svojih zapovedij. Ker rajni Jakec ni hotel spoštovati svojih starišev, izgubil je za plačilo najprvo mater, potem še očeta, zato pa dobil mačeho, radi katere je, kakor sam piše, šel v smrt. Bil je prebrisane glave in bi se lahko kaj več postal, kakor je bil, namreč: oglednik mesa, mrliški ogleda, grobokop in sel kraju. šol. sveta. Mi mu iz srca želimo, kar sam piše v svoji oporoki, katero je s klobukom, očali in uradnimi spisi vred pustil v mrtvašnici, naj bode neskončno usmiljeni Bog tudi njegovi duši milostljiv.

Okrajna cesta iz Slov. Bistrice v Šmartno letos nekaj bolje napreduje, nego lansko leto. Trasirana je že skozi do vasi in menda bo tudi kje do septembra izročena običnemu prometu. Znamenito je to, da sta oba inženerja in paznik trdi Nemci, ki komandirajo naše ljudi. Menda bi se bili dobili delavce iz »rajha«, ko bi ne bili vezani na pogodbo, da morajo jemati bojda le domače delavce. Res, da se nahajajo tudi pri nas nekateri, ki znajo nekaj nemških besed, pa se s temi pri Nemcih in nemškutarjih sladkajo, kateri jih v zahvalo zasmehujejo. Pamet! Zavest! Kje ste?! — Šmartinčani, vzbudite se že vendar enkrat iz narodne zaspanosti!

Občinska tabla se je dolgo časa vojskovala proti hudim viharjem, kateri tukaj razsajajo vzlasi po zimi. Pretekla zima pa je dotični hloed oropala njegovega, sicer ne posebno lepega okraska. Upamo, da bo županstvo kmalu oskrbelo drugo s samo slovenskim napisom!

Toča je po nekaterih krajih naše župnije naredila grozno škodo. Žito so morali pokositi. Tudi nekateri vinogradi so za par let vničeni. Stokla nam je tudi sadni mošt. Kjer je pa ni bilo, pa letina prav lepo kaže. — Bog nas varuj nesrečne smrti in treska ter hudega vremena!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Predavanje v Skokah. Še enkrat opozarjamo na velezanimivo predavanje g. prof. Majcena v Skokah, v nedeljo popoldne, dne 10. t. mes. Skoke so oddaljene kake pol ure peš od železniške postaje Hoče. Pot vodi skozi Rogozo. Najpripravneje je odpeljati se z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 2. uri in 34 minut. Po predavanju bo prosta zabava. Vrnitev v Maribor ob 7. uri in 25 minut zvečer. K obilni vdeležbi vabi »Slovensko zgodovinsko društvo«.

Politična shoda priredi »Sava«, katol. politično društvo za brežiški in sevniski okraj v nedeljo, 24. julija t. l. pri Sv. Antonu, politična občina Blanca pri Sevnici; v nedeljo, dne 31. julija t. l. pa v Dobovi pri Brezicah. Na obeh shodih bo poročal državni in deželni poslanec g. J. Žičkar.

Osebnosti. Profesor na občinski gimnaziji v Bregencu g. Franc München pride na drž. gimnazijo v Maribor, profesor na občinski gimnaziji v Bregencu Franc Schrempf pride na državno gimnazijo v Celje, profesor na učiteljski v Mariboru dr. Martin Wutte pride na državno gimnazijo v Celovec. Za pravega učitelja na drž. gimnaziji v Celju je imenovan dr. Rudolf Kroenig iz Melka, za začasnega učitelja na državni gimnaziji v Celju je imenovan V. Haluša. Torej sami nemški profesorji na gimnazijah, katere obiskujejo skoro samo slovenski dijaki. — Davčni oficijal Alfons Sorglechner je prestavljen iz Bruka ob Muri v Celje.

Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu zaradi prehudega naliva niso bili tako polnoštevilni kakor bi bili ob lepem vremenu. Vendar smo jih opazili iz Maribora kakih šest samo na Pohorju in nekaj tudi po Slovenskih goricah. Vsa čast vrlim prirediteljem, ki se tudi dežja niso ustrašili, da so počastili na tako krasen način spomin slovanskih blagovestnikov!

Cesarjeva zahvala. Vseslovenski mladeniški shod na Brezjah je presvetil. cesarju brzojavno izrazil zvestobo in udanost. Sinoči je preč. g. gen. vikarij Janez Flis prejel iz Išla naslednjo brzojavko. Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagovolilo hvaležno vzeti na znanje pri slavnosti Marijinega jubileja na Brezjah izraženo zagotovilo neomahljive udanosti in zvestobe.

Iz Sv. Petra pri Mariboru se nam poroča: Že večkrat sem opazil pri naših ljudeh, ki pridejo iz mesta, da imajo »Štajerca« v rokah. Izvedel sem od njih, da ga dobijo v trgovini Murko v Melji. Ali misli trgovec Murko, da bodo ljudje rajši k njemu hodili, če »Štajerca« oddaja? Marsikateri je že rekel, da se takšne štacune ogiba, kjer »Štajerca« prodajajo! — Pri nas je bilo sadje jako polno tudi vinogradi so lepo kazali. V nedeljo popol. se je pa nad Sv. Petrom pri Mariboru pretrgal oblak, in je naredila voda in toča obilno škodo. Cesta v Melji je bila tako zasuta, da večji vozovi niso mogli voziti.

Iz Veržeja. V Veržeju je umrl na Alojzijevo tržaški sin Matija Horvat, ne pa M. Krepek, kakor smo zadnjič napačno poročali. Pogreba se je vdeležilo obilo občinstva.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ob času birmovanja pri Sv. Juriju ob Ščavnici so blagovolili Njih milost prevzvišeni gospod knez in škof se vvrstiti med dobrotnike društva za zidanje nove farne cerkve z darom sto kron, za kateri velikodušni dar jim najsrčnejšo zahvalo izreka odbor.

Velika Nedelja. Prošlo nedeljo se je vršilo tu zborovanje slov. kat. polit. oruštva »Sloge« iz Ormoža. Udeležilo se ga je velikansko število mož in mladeničev iz celega ormoškega okraja. Sklenilo se je več važnih resolucij. Zaradi pomanjkanja prostora je moralo izostati za danes obširno poročilo o tem velevažnem shodu in je priobčimo prihodnjic.

Sv. Peter pri Radgoni. Dne 1. maja je bilo blagoslovljeno novo pokopališče. Prva je bila pokopana na njem vrla kmetica v Ščavnici, Alojzija Kocbek. Ravno mesec dni pozneje pa so položili vanj k večnemu počitku drugo Ščavničarko, Liziko Duh, sestro gdčne učiteljice Amalije Duh. Bodi obema rajnima po dolgi, hudi boleznii zemljica lahka! Z mestne župnije je bil prvi pokopan na peterskem novem pokopališču samomorilec Alojzij Hofer, ki si je pognal v noči 25. jun. na ulici kroglo v srce. Vzrok je nesrečna ljubezen. — Cerkveni stolp je dobil novo lično streho, katero je napravil znani kleparski mojster, domačin Janez Lančič. Dne 3. julija o priliki birme je zaplapolala na njej prvokrat slovenska zastava. Mil. škof Mihael sami pa so blagoslovili nov pozlačen križ za zvonik; po lepem nagovoru mil. nadpastirja je vpričo njih in velike množice ljudstva spretno mojster križ z jabelkom vzdignil in

pritrtil vrh zvonika, raz katerega je še zadonelo par lepih zdravic, ki so se končavale s krepkimi »živio«-klici gledalcev.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Slavno je zmagala — slovensko narodna stranka na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici dne 27. jun. t. l. pri občinskih volitvah v vseh treh razredih. »Štajerčeva« stranka pa je propala in poražena je s svojim voditeljem L. Kresnikom, znanim propalim nemškutarjskim kandidatom. — V prihodnji občinski odbor pridejo sami zavedni narodnjaki — in zanesljivi katoliški možje. Veselje je nepopisljivo. Omeniti moram, da je znanega voditelja »Štajerčeve« stranke na Črešnjevcu zapustilo skoraj vse; da niso prišli volit iz občine Vrhloge, bil bi še kot odbornik propal. Domači pa ga več ne marajo. To je značilno. Možje, ki bodo sedeli tri leta v prihodnjem občinskem odboru so izvoljeni: I. razred: Franc Brumec (Kajzer), Štefan Repnik, Gregor Koren, Franc Brumec (Petriček); II. razred: Simon Pušnik, Matevž Sovšak (Tizel), Janez Kmetec, Blaž Lah (po zrebu odločen) in v III. razred: Jožef Lah, Lovrenc Unujek, Janez Hajdnik, Ludwig Kresnik, torej samo še dva od »Štajerčeve« stranke sedita v novem odboru — »Štajerc« je sojen. Pomenljivo je, da so se že pred enim letom vršile občinske volitve za občino Črešnjevce, a Kresniku ni bilo prav in njegovi stranki, da je nekaj narodnih odbornikov prišlo v odbor. Vložila je Kresnikova stranka priziv — in zdaj se je katoliško narodna stranka še bolj zjediniła in organizirala. Zmaga je še sijajnejše — izpadla za katoliško narodno stranko. Živijo! Izvedeli smo, da je tudi slovenjebistriški Stiger, ki je obogatel od slovenskih grošev, pisal v zvezi s Kresnikom in moledoval ces. kr. južno železnico, da pošlje k občinski volitvi svojega zastopnika na volišče. Toda ta želja se jima ni izpolnila. Veselje je nepopisljivo. Živeli slovenski in zavedni narodni katoliški možje! To je najboljši odgovor na one napade, s katerimi vas »Štajerc« ob vsaki priliki obsiplje in zasmehuje zavoljo vaše zavedne narodnosti. Kresnika so zapustili tudi Leskovčani in Staroložani, izvolili so svoje zastopnike in tudi prcdrli. Da bi se tudi še drugim v glavi zdanilo. Dan 27. junij ostane v vednem spominu!

Iz marenberškega okraja. Vkljub neugodnemu deževnemu vremenu se je v Vuhredu na predvečer godu slov. apostolov sv. Cirila in Metoda na prijaznem griču, kjer je pozidana kapelica sv. Florijana, zažgal veličasten kres, na katerega so se ljudje opozorili z nekaterimi streli iz možnarjev. Zažiganje kresa ravno na tem griču je prav pomenljivo, ker so lansko leto, ko je Zemljakovo posestvo še bilo lastnina marenberškega usnarja, posilinemški heilovci ondi zakurili in obhajali »Sonnenwöndfeuer«, letos pa je posestvo postalo lastnina slavnoznane narodne rodbine. Pahernik. Pričakovati je torej, da se v tem okraju bolj in bolj razvije narodna zavest, katero so, kakor znano, z vso silo skušali zatreti marenberški posilinemci in pročodrimovci. Saj je še gotovo marsikom v spominu, da so celo v deželnem zboru štajerskem zagnali krik zoper slovenske zavode v Marenbergu, tako da je okrožno sodišče poslalo iz Maribora dr. Torggler-ja in cenilne može v Marenberg, naj bi se zaprla trgovina in porušila posojilnica, pa se ni dalo, ker ni bilo nikakega tehtnega vzroka k temu, ampak je to le bila želja pročodrimskih junakov in pristašev »Slov. Naroda« in »Štajerca«. Sedajnemu načelstvu posojilnice se je posrečilo s pomočjo spretnega revizorja zadružne »Zveze« v Ljubljani narodne zavode tako vrediti, da je od pok. notarja Kocbeka kupljeno hišo dalo v najem narodnemu podvzetnemu trgovcu, hišo pri »Stari pošti«, kjer ima posojilnica uradno izbo, je pa v najem vzel gostilničar, ki se je semkaj preselil od Sv. Lovrenca nad Mariborom. Tudi nekdanega konsumnega društva podružnica v R. bnici je prodana narodnemu trgovcu, ki je obenem v najem vzel Tandler-

jevo gostilno. Enako je vrejeno na Muti in v Breznem. Potemtakem je po vseh važnih krajih priskrbljeno, da se lahko izvršuje geslo: »Svoji k svojim« in se zamore otresti jarem nadutih pročodrimovcev in zagrizenih nemškutarjev.

Lemberg pri Šmarju. Dne 29. m. m. je povozil neznan kolesar posestnico Marijo Bovha ter jo težko poškodoval.

Fran Josipova gimnazija v Ptuj. Sprejemna skušnja za I. razred se vrši prvi-krat dne 15. julija ob 10. uri dopol. Učenci se naj ta dan ob 9. uri v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov v gimnaziji oglasijo ter naj s seboj prinesejo šolsko izpričevalo in krstni list. Sprejemna taksa znaša 5 K 20 v.

Starinska najdba pri Zrečah. V okoličnici Križevca, župnije Zreče in občine Stranice, ob veliki cesti Konjice—Celje je posestnik g. Vinter v Zrečah na novo kupljenem posestvu nedavno napravil opekarno. Ko so delavci kopali zemljo za opeko, so zadeli blizu dva metra globoko na rimske kamene z napisi. Največji je visok 178 cm in še mu na vrhu manjka nastavek, drugi 86 cm, tretji pa 84 cm. Pozneje so našli še dva manjša kamena, od katerih pa ima le eden odlomek napisa. Nad travnikom, v katerem so se našli ti spomeniki, se vzdiguje visok, precej strm breg, na katerem se še dobro pozna, da se je nekdanje splazil in ta plaz je najbrž zasul tudi dotične kamene, oziroma jih potegnil s seboj iz višjega mesta v nižavo. Kakor kaže oblika in raztreseno črepovje na vrhu, je v davnem času bila tu naselbina. Mimo je vodila rimska cesta, ki se še na mestih pozna.

Blizu teče potok Koprivnica, ki je nekdanje Rimljanom mnogo nagajal. Še sedaj se vidi na enem delu kos cestnega tlaka. Posestnik g. Rušnik, ki je pred več leti napeljal potok v novo strugo, je zadel celo na star most. Zaradi plazov in potokov, ki so razdirali cesto, so Rimljani prestavili cesto na bolj varen kraj. Šla je mimo dvorca Dobjega pri Konjicah po višavi, ki se vleče zahodno od Zreč, mimo Jamnika, Trebnja, v Stranice in dalje proti Vitanju. Zanimivo je, da se je še v teh krajih ohranil tudi spomin na sv. Cirila in Metoda. Vir prej omenjenega potoka Koprivnice se namreč imenuje Cirilo v studenec in sicer zato, ker da sta sv. Ciril in Metod tukaj mimo šla, jedla suh kruh in pila vodo. Ljudje še dandanes pripisujejo tej vodi zdravilno moč. Nemogoče ni, da sta tukaj vsaj enkrat hodila sv. apostola, ker je tu mimo šla cesta, ki je vodila v Celje, dalje v Ogled in potem v Rim. Vsekako je zanimivo, da se ni samo v Sloven. goricah v (Jarenini) ohranil spomin na sv. Cirila in Metoda, marveč tudi tukaj. Ob potoku je posestnik Klemenjak, ki nas nehote spominja na sv. Klementa, katerega kosti sta seboj nosila. Prej omenjeno rimsko kamenje s svojimi napisi je pa znamenit kačipot za rimsko življenje in občenje v naših krajih. Kameni so iz domačega mramorja, paganski nagrobni spomeniki. Odposlanec »Zgodovinskega društva« si jih je ogledal in bo o njih natančneje poročal v društvenem glasilu. Isti je ob stari rimski cesti v gozdu zasledil tudi stare gomile. Pri tej priliki zopet prosimo, naj se o takih najdbah hitro poroča našemu »Zgodov. društvu« in najdeni predmeti naj se mu blagohotno prepustijo za muzej. Pazi naj se tudi, da se izkopani predmeti ne poškodujejo, zlasti po napisih naj nihče ne dela potez in zarez, ampak naj se vse pusti kakor je in po mogočnosti hitro spravi na varen kraj.

Iz Škal. V nedeljo zvečer proti 11. uri je strela udarila v gospodarsko poslopje gospoda dekana. Bilo je hipoma celo v ognju, zato so morali na milost in nemilost prepustiti vso zalogo žita in krme, kakor tudi gospodarsko orodje. Iz hleva, ki je obokan, so rešili živino, tudi od ljudij se ni nobeden ponesrečil. Ker ni bilo hudega vetra, je bilo mogoče vsaj požar omejiti, sicer bi prišlo v nevarnost tudi župnišče in cerkev. Gasilci so prišli najprej iz Družmirja, za njimi pa iz Velenja in Šoštanja, a pomanjkanje vode jih

je oviralo v delu. Gorelo je še v pondeljek popoldne, dokler ni ploha pogasila zadnjega ognja. To je v naši fari že tretja nezgoda te vrste. Dne 16. maja je strela pokončala gospodarsko poslopje kmeta Kavtižnika, na predvečer praznika sv. Rešnjega telesa pa je udarila v stolp podružnice Sv. Jakoba in tudi tam povzročila znatno škodo. Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Volitve v Št. Lovrencu. Blizu Celja je vas Št. Lovrenc nad Prazinom. Tu ni nobenega Nemca, in vendar so ondi baje Nemcem prijazni naprednjaki zmagali pri občinskih volitvah. Celjski nemškutarji so to razobnali po graških in dunajskih listih kot slavno nemško zmago. V resnici pa ni bilo nobene borbe, torej tudi nobene zmage. Le s prejšnjim županom nekateri niso bili zadovoljni. Ako pa nemški listi naglašajo, da obč. tajnik ne ostane v službi, odgovarjamo, da se je ravno deslej nemškutarilo v obč. uradu. Novi obč. zastopniki, sami slovenski kmetje, gotovo ne bodo trpeli nemškutarstva, ker so si že poiskali tajnika, ki je dober narodnjak in povsem sposoben za slovensko uradovanje.

Celjske novice. Izpit na orgljarški šoli se vrši dne 11. julija, pri kojem nadzorujeta ml. gospod opat Fr. Ogradi in preč. gospod kanonik Majcen. Prijatelji glasbe se uljudno vabijo. — Izlet v Bukovžlak priredi dne 10. t. m. »Slov. delav. podporno društvo« s sodelovanjem ostalih celjskih pevskih društev. Tam bo veselica v gostilni g. Koželja.

Šoštanj. V četrtek, dne 1. julija je z veliko hitrostjo privozilo pet železniških vozov proti postaji Šoštanj. Zadeli so ob tukaj stoječe železniške vozove tako močno, da se je sedem voz popolnoma razbilo. Človek se ni noben ponesrečil. Vozovi so všli na velenjski postaji.

Pačenje krajevnih imen. Tekom zadnjih let prišle so krajevne razglednice do takega pomena, da je le še menda malo krajev, ki se še ne morejo ponašati s svojimi razglednicami. Iste romajo potem širom sveta, in človek, ki biva v tujini, daleč od ljubega doma, se nekako razveseli, če dobi v roke lično razglednico. Na isti vidi domače kraje, domače cerkev, ali pa celo rojstno hišo. In to ga navda s ponosom, če more pokazati tujcem, to so naši lepi kraji, tam je moj dom. Pred par dnevi sem tudi jaz dobil slično razglednico iz ljube domačije. Ko pa vidim napis »Križovci« me je pa to zelo neprijetno dirnilo. Zakaj se pači na tak način naše krajevno ime? Ona razglednica je bila izdelana v »München«, torej v »rajhu«! Ali nimamo mar slovenskih tiskarn in umetnih tyrk, katere nam rade volje postrežejo z sličnimi izdelki? Ali moramo res vse naročiti od tujcev, ki nam poleg tega še pačijo ime? Domače tvrde si pač vzamejo toliko truda, da ne dobimo take skaze. Svoji k svojim!

Dobrnski nemčurji v »kiklah« ali po domače dobrnske nemškutarice so postale strašno »künstne«. Al' vam niso iztuhtale, da je beseda »koncert«, ki je stala na »vabilu« bralnega društva — nemška. Saj pravimo: Znat' se mora! Da, da, dolge, kuštrave lase imajo nekatere nemškutarice na Dobrni, a kratko — pa — paglavec je majhna žaba.

Nemščina naših spodnještajerskih nemčurjev je znana. Kdor je še ne pozna, naj si ogleda št. 50 celjske »vahtarce«, kjer se klobasari nekaj o izletu celjskih »Sokolov« na Dobrno. In taki ljudje se imenujejo »vahtarji« nemštva na jugu našega cesarstva. Se jim pač pozna, da so se kedaj brigali bolj za »nemško« pivo, kakor pa za nemško slovnico. Da je le »tajč«! Haj!

Brežice. Zvit tiček je neki Jan. Pongrac, ki je sedel v preiskavi pri tukajšnji sodnji. Minulo nedeljo je začel tožiti, da mu je slabo ter prosil jetničarja sveže vode. Jetničar se ga je usmilil ter mu prinese vode v celico. Ta trenutek, ko je stopil v celico, je porabil Pongrac, skočil skozi vrata ter jih za seboj zaprl. Zdaj je bil jetničar vjet, in

Pongrac jo je pobrisal. Čez nekaj časa še-le je slišala jetničarjeva žena klicanje zaprtega moža ter ga rešila iz zapora. Toda ubegli tiček se ni dolgo veselil zlate svobode. Kmalu ga je ujel orožnik ter ga izročil okrožni sodnji v Celju.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 6. julija. Ruska brzojavna agentura brzojavlja iz Ljaojana: Rusko vladovostško brodovje je imelo severno od Genzane z japonskim brodovjem boj, ki je bil za Ruse ugoden.

Petrograd, 6. jul. Armada generala Oku se umika, skoro gotovo je, da se zbere pri Port Arturu. Pri Kinčovu postavljajo Japonci težke topove. Iz Nagasakija sta odšli dve diviziji na bojišče.

London, 5. julija. »Daily Express« poroča iz Tokia, da je skušal admiral Skrydlov priti v Port Artur. Zato je odposlal admiral Witthöft torpednega rušilca »Burukova« ter je ta došel v Niučvan. Rušilec je zopet odplul in nekateri trdijo, da je odpeljal na krovu Skrydlova. Tu se boje, da je vladovostško brodovje potopilo nekoliko prevoznih parnikov na svojem zadnjem izletu.

Cerkvene stvari.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske: prisrčna zahvala! Sveta maša se bo za nje služila 8. julija ob 6. uri. — Simon Gaberc.

Veliki romarski shodi v proslavo Marijinega jubileja se bodo obhajali v cerkvi Matere Božje Pomočnice v Puščavi nad Mariborom s sledečim vspeedom: Dne 14. avgusta popoldan ob 6. romarska pridiga in slovesne večernice. Na Vel. Gospojnico dvojno slovesno opravilo in več sv. meš. V soboto po Vel. Gosp. 20. avg. dvojne večernice in romarska pridiga. V nedeljo, dne 21. avgusta (puščavsko nedeljo) dvojno slovesno opravilo in več sv. meš. Od 14.—21. se bo vsak dan dopoldne in popoldne spovedovalo. Skozi celo osmino Vel. Gospojnice dobijo verniki v tej cerkvi popolni odpustek. Ako pridejo romarji med tednom v večjem številu ali v procesijah, naj to že sedaj naznanijo župnemu uradu v Puščavi. Skrbelo se bo, da bodo vsi božjepotniki lahko opravili svojo pobožnost. Vlaki prihajajo v Puščavo od mariborske strani (na postajo Fal, ali Št. Lovrenc): ob 7., ob 10. dopoldne, ob 4. popoldne in ob 9. zvečer. Od koroške strani: ob 6. zjutraj, ob 9. dopoldne, ob 1. in ob 5. popoldne. Od postaje Fal je v Puščavo tri četrt ure, od postaje Št. Lovrenc 20 minut.

Društvena poročila.

Kmet. zadruga v Gornji Radgoni, ustanovljena pred štirimi leti v kljub tolikemu nasprotstvu, uspeva dobro. Imela je lani 258288 K prometa in 7473 K čistega dobička. Vsak zadružnik plača 1 K pristopnine in 2 K deleža; slednji dve kroni se vrmeta, če izstopi iz zadruga. Nasproti pa ostane vsakemu mnogo kron v žepu, če svoje gospodarske potrebščine, kakor: blago in platno za obleko, galico, kose, kamne, kavo, riž, sladkor, usnje itd. naročuje pri zadrugi, kar lahko potrdi vsak zadružnik.

Št. Pavel pri Preboldu. Po objavljenemu vspeodu se je vrsila veselica tukajšnjega izobraževalnega društva dne 26 jun. Deževno vreme je zakrivilo, da vdeležba ni bila tako mnogobrojna, kakor je zaslužilo izvrstno igranje vrlih igralcev. Čudna prikazen pa je, da se deža najbolj strasi — močni spol. Marsikdo se je tudi zanašal, da se bo igra ponavljala, a tokrat zastoj. Gladko in z dobro pogojeno ponašo, kakor še nikoli prej po sodbi onih, ki so videli vse predstave našega društva, so igrale mladenke »Trojno pot v življenje«, mladeniči pa »Vaškega skopuha«. Deklamaciji Silvin Sardenkovich: »Vesela in žalostna pesem«, »Beračica

Bajda, je vse pozorno sledilo. Času primerno se je glasila »Stara pesem o žganju«. Dve navdušeni mali Slovenki sta pa mično zapeli »Ljubezen do domovine«. Bilo je vse tako lepo, da je žal onim, ki bodo to še-le videli morda v jeseni. — Shoda na Brezju se je vdeležilo od tod 19 mož in mladeničev.

Društvena naznanila.

Izobražev. društvo v Št. Janžu na Dravskem polju ima v nedeljo, dne 10. t. mes. svoj občni zbor. Predaval bo tudi potov. učitelj g. Ive Bele o sadjereji. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V nedeljo, dne 10. jul. se vrši v tukajšni bralni sobi čebelarški shod, na kojem bo potov. učitelj čebeloreje, g. J. Jurančič, poučeval v umni čebeloreji. Na ta shod se vabijo čebelarji cele domače župnije, pa tudi iz fare Sv. Lenarta in Sv. Marka. Pridite torej vsi, ki imate veselje do čebeloreje, pridite pa tudi vsi oni, ki se še ne pečate s to stroko; kajti zanimiv pouk g. potovalnega učitelja ne bo nobenemu škodoval. Začetek pouka je ob 8. uri popoldne. Po pouku v šoli bomo šli k čebelarju Lubecu na Formin, kjer bomo videli in slišali mnogo važnega in zanimivega. Ker bo to razkazovanje precej časa trajalo, bomo na vsak način postali žejni; zaradi tega se priporočamo g. Kovačecu v Osluševcih, da nam bo v tej zadevi na pomoč prihitel. Torej na svidenje v najobilnejšem številu!

Leposlovno bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. priredi dne 17. julija 1904 slavnost v čast Brezmadežni Devici s petjem in gledal. predstavo »Lurška pastarica«. Ob enem bo tudi društveni občni zbor.

Kmetijsko društvo za Veržej in okolico ima v nedeljo, dne 10. julija ob 9. uri dopol. v šoli zborovanje, pri katerem bo potovalni učitelj g. Jelovšek prednašal o živinoreji in obdelavanju travnikov. K mnogoštevilni udeležbi iz vse okolice vabi odbor.

Kmet. društvo na Stari cesti priredi prihodnjo nedeljo, dne 10. julija popoldne po 5. uri v Vrablovi gostilni na Kamenščaku veselico s petjem in gladališko igro. Prijatelji kmeta, pridite v prav obilnem številu.

Gospodarske drobtinice.

Kažipot do blagostanja sreče in zadovoljnosti kmetijskega stanu.

»Kmetijski stan, najtežji stan«, je vobče

znana govornica, a malokdo si stavi vprašanje, zakaj da je tako težek, in še manjše je število onih, kateri bi na to vprašanje pravi odgovor znali. Navadno se misli, da je kmetijski stan zato tako težaven, ker mora kmet skozi celo leto težko in naporno delati. Pa to ni istina, saj ima vsak drugi stan tudi svoje težave in neprijetnosti. Delo je le tistemu težavno, kdor ga brez ljubezni in veselja do svojega poklica opravlja.

Vzrok temu bo preje v tem, da v vsakem drugem stanu človek lažje napreduje, pride lažje in hitreje do blagostanja, če iz nič, to se pravi brez lastnega premoženja začne. V drugih stanovih, kjer ljudje redno plačo dobivajo, lahko izhajajo, ne da bi se posebej premoženje imeli. Če je prav n. pr. uradnik proti koncu meseca že čisto suh, kakor se po domače izrazujemo, prvega že zopet dobi, da lahko en mesec živi in tako gre naprej. Kmet pa nima nobenega rednega dohodka. Če je dobra letina, zasluži precej, če je srednja, manj, in če je slaba, mora stradati, ako nima od preje kaj na strani. Posledica tega je, da kmet, ki je toliko ali pa ne veliko manj dolžan kakor je vredno njegovo imetje, v sedajšnjih časih ne bo dolgo gospodaril, in kakor kaže bo tem hujše za zadolžene kmete.

Poglaviti vzrok, da gre kmetijski stan rakovo pot so preveliki dolgovi. Od kod pa pridejo ti dolgovi? Gotovo čez 80 odstotkov vseh dolgov izhaja od tod, ker stari predrago izroče premoženje sinom in sinovi kmetije predrago prevzamejo. Kadar se stari že ne more več ganiti ne na levo ne na desno, tedaj pa mora mladi prevzeti s se z večjimi dolgovi, kakor jih je oče imel, ker oče po navadi obremeni kmetijo še s kolikor mogoče velikim prevžitkom. Marsikateri stari bo rekel: Za božjo voljo, živ pa tudi ne morem v zemljo, od česa pa naj živim, če bi prevžitka ne imel. Stariši, kateri sinu premoženje izroče, imajo pravico in si tudi lahko velika prevžitek izgovore. Dolgovi pa niso premo-

ženje. Kdor bi bil primoran, sinu samo dolgove izročiti, naj ima toliko očetovske ljubezni, da sinu svetuje, naj gre ročno po svetu s trebuhom za kruhom, kakor da bi pet ali deset let kmetoval, nazadnje pa moral itak s kmetije iti. Za takšne je bolje, da kar gre in ne potratih svojih najboljših let pri nehvalnosti. (Dalje sledi.)

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

04.1/b

Listnica uredništva. Gosp. K. —: Hvala za poročilo, pride prihodnjic! — Ljutomer: Porabimo o priliki, hvala!

Loterijske številke

Gradec 2. julija: 81, 29, 68, 4, 6.
Dunaj 2. julija: 49, 6 35 32, 30.

Proda se.

Vrvi, štrange, mreže in vsakovrstno vrvarsko blago prodaja po nizki ceni Florijan Kučanda, vrvar v Mozirju, (Savin. dolina). 410 5—5

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 61—4

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se prodaja. — Naslov pove upravnistvo. 443 10—4

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 kuhinjami, kletjo pod celim hramom, lepim vrtom, se po ceni prodaja v Studencih 183 pošta Maribor. 448 8—3

Hiša z dobro najemščino in z lepim, velikim vrtom, se po ceni prodaja v Studencih blizu cerkve sv. Jožefa, pošta Maribor. Naslov pove upravnistvo. 455 3—3

Hiša s tremi sobami, dve kleti, ena njiva, živinjski in svinjski hlev, je na prodaj v Spod. Radvanju št. 110.

Mala hiša, 2 izbi, kuhinja, klet, 1/4 orala zemlje, se po ceni prodaja na Lembaški cesti št. 167, Studenci pri Mariboru. 465 2—2

Hiša s trgovino v Ljutomeru št. 44 se takoj po zelo ugodnim pogojem prodaja. Vse skupaj meri pol orala ter sta 2 sobi, kuhinja, hlevi in vrt za zelenjavo. Cena je 2800 gld., ter treba zelo malo izplačati, ker je mnogo intabulirano. Naslov pove upravnistvo. 466 2—2

Kovaško orodje se prodaja pri Heleni Horvat v Veržaju pri Ljutomeru. 476 2—2

Posestvo, v lepem kraju, 5 minut od kolodvora, obstoječe z več njiv in z lepim sajnim vrtom. Izve se pri lastniku v Moškajncih št. 38. 482 8—1

Malo posestvo, obstoječe iz male, čedne hišice s 3 sobami, dve kleti, kuhinjo itd., mal sadonosnik in njiva ter lep na novo z ameriško trto nasajen vinograd. Posestvo leži ob glavni cesti ter železniški progi, 10 minut od postaje Rajhenburg. Proda se skupno ali pa tudi posamezno. Posestvo je posebno pripravno za kakega penzionista. Več pove Ivan Rebek v Celju, Poljske ul. 14. 477 1-1

Hiša, 10 minut od mesta, s 3 stanovanji, gospodarsko poslopje, vrt, sadonosnik, njiva, vsega skupaj en oral, se po ceni prodaja. Janez Beigott, Studenci št. 18, pošta Maribor. 480 2—1

Zgotovljene obleke za dedke in za može prodaja Jožef Vertnik, krojač in posestnik v Spodnji Novivasi, od sedaj naprej vsako nedeljo in praznik po pravni ceni na glavnem trgu v Totovi hiši v Slov. Bistrici. 487 2—1

Lepo posestvo se zaradi visoke starosti lastnika prodaja ali pa da v najem. Naslov pove upravnistvo. 485 1—1

Lepo kmečko posestvo, ki ima 80 oralov, se prodaja s 1. avgustom. Več se izve pri Jožef in Ana Gomze v Andrejcih Sv. Anton v Slov. gor. 1—1

Travnik na Lazah ali Vilkomu in les v Polički vasi je na prodaj. Več pri Al. Gornik, Jareninski dol, Jarenina. 3—1

Izvrsten harmonij se prodaja radi preselitve pod zelo ugodnimi pogoji. Kje, pove upravnistvo. 492 3—1

V najem se da.

Trgovina z mešanim blagom, nabavljajoča se sredi vasi s podružno cerkvijo in šolo, se da takoj v najem ali pa prodaja pod ugodnimi pogoji. Več pove upravnistvo. 458 3—3

Proste službe.

Trgovski pomočnik, izurjen v manufakturni in špecerijski stroki, želi s 1. julijem službo menjati. Naslov pove upravnistvo. 412 5—5

Delavke in delavce sprejme v stalno delo tovarna Wesely & Comp. v Gotovljah. 3—1

Mlinarskega učenca, močnega, sprejme Stefan Lešnik v Framu, postaja Rače. 474 2—2

Služba organista in cerkovnika se odda s 15. avgustom pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Prošnjiki naj bodo cecilijanci, z dobrimi spričevali, pošteni in lepega vedenja, zmožni voditi tudi večji zbor. — Cerkevno predstojništvo pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, dne 25. junija 1904.

Služba cerkovnika in orglarja se razpisuje v Seleh pri Slovenjgradu. Prošnjiki, ki naj bodo samični in če mogoče rokodelci, naj se oglašijo osebno do 1. avgusta t. l. pri podpisnem predstojništvu. — V Seleh pri Slov. gradu, dne 21. jun. 1904. Jernej Pernat, župnik.

Kuharica, ki je že bila več let v župnišču gospodinja, vajena vsakega dela, išče službe zopet v kako župnišče. Pisma se naj pošljejo do 20. julija na naslov: Janez Kotnik, Mühlgasse 39, Maribor. 2—1

Krojaškega učenca, poštenega, sprejme takoj g. Jakob Čaplo v Selnici ob Dravi. 486 3—1

Služba organista in meznarja se odda s 15. jul. 1904 na Polensaku. Prosilci naj se osebno oglašajo pri cerkvenem predstojništvu na Polensaku. 478 1-1

Razno.

Lipov cvet kupi po 50—60 kr. kilogram A. Vertnik, Maribor, Koroška cesta št. 50. 570 3—2

Dijaki se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje. Blizu vseh šol. Naslov pove upravnistvo. 471 3-1

2 dijaka nižjih razredov iz boljše hiše se sprejmeta na stanovanje. Pomaga se jim tudi pri učenju. Kje, pove upravnistvo. 3—1

488 1—1

Okrajni odbor in okrajna hranilnica v Kozjem javita, da je dne 4. julija 1904 v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni umrl večletni zaslužni načelnik okrajnega zastopa in ravnateljstva okrajne hranilnice v Kozjem, resign. odvetnik gospod

dr. Fr. Rausch.

Njegovemu zlatemu značaju bodi trajen spomin!

V KOZJEM, 4. julija 1904.

Okraj. odbor. Okraj. hranilnica.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1'20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na železcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1'50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quanderst, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-38

Oddaja popravil.

Pri župni cerkvi in nadarbinskih poslopih na Črnigori pri Ptujju se oddajo popravila potom zniževalne dražbe in sicer po stroškovnem proračunu v znesku 10348 K 27 h.

Zmanjševalna dražba se bo vršila v ponedeljek, dne 11. julija 1904 ob 9. uri dopol. v župnišču na Črnigori in se pripomni, da se bodo vsa dela oddala samo enemu podjetniku. Vsak dražbenik mora položiti pred začetkom dražbe 5% varščine.

S popravili se mora takoj pričeti.

Stroškovniki so v pregled pri c. kr. okraj. glavarstvu v Ptujju in v župnišču v Črnigori. 479 1-1

Cerkveni konkurenčni odbor na Črnigori, dne 24. junija 1904.

— Slovenska tvrdka! —

Alozij Horvat

kamnoseški mojster ✕ ✕
✕ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-7

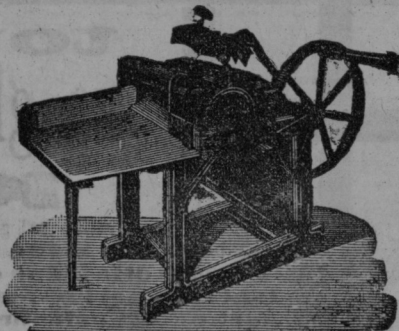
nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Najboljše

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „MERKUR“

454 3

P. Majdič — Celje

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, ~~traverz~~, železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in splah vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem je po prošnji Antona Terglava na Polzeli kot kuratorja Jakoba Kolenca na Bregu pri Polzeli na prodaj po javni dražbi nepremičnina, vlož. št. 75 k. o. Polzela (Heilenstein) in sicer hiša št. 1 na Bregu pri Polzeli z gospodarskimi poslopi, dalje z zemljiškimi parcelami ter zraven spadajočim 99/9 deležem „gmajne“ vlož. števil. 165 k. o. Polzela s pritkino (setvijo) vred, za katero se je ustanovila izključna cena v vnesku 5772 K 60 h.

Dražba se bo vršila

483 1-1

dne 18. julija 1904

na Vranski sodnji, soba št. 1, ob 11. uri dopoludne.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodne roke.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji na Vranskem, soba št. 2, na dan licitacije ali pa tudi poprej, vsak dan ob uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče Vransko, oddel. I,
dne 6 junija 1904.

V najem se da s
1. oktobrom t. l.

gostilna in mesnica

v „Narodnem domu“ (poprej gostil. „Aufmuth“), tik mestne farne cerkve v Velikovu na Koroškem.

Gostilna je bila pred dvema letoma popolnoma popravljena, je celo moderno urejena z električno razsvetljavo in vodovodom, za prenočevanje tujcev je pet zelo lepih sob s celo novo opravo na razpolaganje. Pri hiši je prostorno dvorišče in dva hleva za spreganje konj. V hiši uraduje hranilnica in posojilnica za Velikovec in okolico s pol milijona letnim prometom in posluje tudi gospodarska zadruga v Sinčivasi. Ponudbe naj se blagovoljivo poslati 473 3-2

do 1. avgusta 1904

hranilnici in posojilnici v Velikovu na Koroškem.

Izjava.

Mihael Podgoršek dajem s tem naznanje, da sem razžalil g. M. Rois, občinskega predstojnika v Čagoni, dne 23. jun. t. l. pri g. Sarnecu, gostilničarju v Št. Lenartu ter ga prosim s tem odpuščanja. 484 2-1

M. Podgoršek,
pek.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1'50, s pošto vred K 1'60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Izjava.

Jaz, Diemant Jurij, posestnik iz Partina, prekličem, kar sem govoril o g. Hugo Hinterlechnerju, živinozdravniku v Št. Lenartu kot neresnično, obžalujem, da sem ga žalil na njegovi časti ter ga prosim odpuščanja. 481 3-3

Zahvalim se mu, da odstopi od tožbe proti meni in bom poravnal vse stroške.

V Partinu, dne 11. jun. 1904.

Jurij Diemant, m. p.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v kamnotisku. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinozdravniki, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu ozdravi, med tem

Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — Prah za krave in govedo stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — Prah za svinje je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo zreti, pri griži itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — Prah za perutnino se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-3 Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,
Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.

Prostovoljna sodnijska dražba posestev.

Od c. kr. okrajne sodnije v Mariboru oddel. V. se bode vsled zahteve lastnika posestvo v št. 264 d. obč. Razvanje, hiša št. 37 in 36, gospodarsko poslopje in kovačnica, sadonosnik in njiva javno prodajala za izklicno ceno 4000 K

dnn 23. julija 1904 dopoldne od 11.—12. ure

v sodnijskem poslopju uradna soba št. 7.

Poudbne pod izklicno ceno se ne sprejemajo. Na posestvu za varovane zahteve upnikov ostanejo ne oziraje se na knpno ceno.

Kupno ceno, odštevši zahteve upnikov, se mora plačati v dveh obrokih v enem oziroma dveh mesecih.

Pogoji so v uradni sobi št. 6 na vpogled.

C. kr. okrajna sodnija Maribor, oddel. V,

dne 27. junija 1904.

481 1—1

Največja in najcenejša

domaća slovenska eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Priznано dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

451 14-2

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ratančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Opomba: Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idočje, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočjo uro kupiti, naj se zaupno obrne na moje tvrdko.

Karol Kociančič

418 5-2

kamnoseški mojster v Mariboru
Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

Pozor!

453 30-3

Koliko in koliko kmetovalcev se je že prepričalo, da so umetna gnojila mnogo bolj koristna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja nego živalski gnoj! Takisto gotovo je, da so nekatera umetno pripravljena živila za živali v gospodarstvu zelo dosti bolj redilna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja (če niso draga!) nego navadno polagane krme. Takšna, čez vse koristna, umetno pripravljena živila so sledeče navedene priklaje: 1. **Drobec iz zanesljivo celo svežih kosti** z 20% do 30% mesnih in mastnih snovi od uradno potrjeno zdravih goved. Primešava se k navadni krmi in samice vsakovrstne perutnine **potrojijo število v letu leženih jajec**; piščanci, pujski kakor vsakteri mladiči vzrastejo jako naglo in vsa živad, n. pr. svinje se čudohitro odebele. — To sredstvo je bilo v tem letu že večkrat na razstavah odlikovano. — Pripravlja se ta drobec v dveh vrstah: I. vrste zelo droben, II. vrste manj droben in stane v Mariboru podpisanim: I. vrste 1 kg 40 vin., 50 kg 16 K; II. vrste 1 kg 33 vin., 50 kg 15 K. Uporabni navod se dodava. — 2. Na Dunaju 19.4 odlikovane umetno pripravljene **klaje za sobne ptice**, ki so v ljudsko-gospodarskem oziru tudi velikega pomena: a) *Venera*, nadomešča trdo kuhana jajca, je odgojevalna klaja za gnezodne mladiče in krepilna priklaja oorastlim pticam; 60, 30 in 10 vin. b) *Aurora*, se priklaja za časa misenja in stori pticam perje rudeče; 2 K, 1 K in 30 v. c) *Ornithygen*, je zdravilo za vse bolne in nepojočje ptice; 50, 30 in 10 v. Uporabni navod je vsakemu blagu priložen. — P. n. gospodarji in gospodinjje, ne bojte se malih izdatkov, ko vam zagotovijo visokobrestnega dobička! Štedenje takih izdelkov bi bilo neumno! — Razglede (prospekte) brezplačno. — Priporoča se Vam

Ivan E. Weixl v Mariboru, Zofijni trg št. 3.

Čez 30 let stare, zdrave in poštene osebe morejo si pridobiti dovoljenje za prodavanje koščenega drobca, ki je v gospodarstvu potreben kakor vsakdanji kruh, in drugih umetnih klaj po hišah in zagotovljen jim je dober in trajen zaslužek.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-3

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor **zidne opeke**, izdelane z roko ali pa na strojih, **votle zidne opeke**, **opeke za oboke**, **lončenih cevi** za drenažo, na strojih izdelane **strešne opeke**, **patentirane zarezne opeke**, **plošč** za tlakanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljšje, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane priporoča

tiskarna s. Cirila v Mariboru.